

การบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)
ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
Risk Management for Coronvirus 2019 (Covid 19) Prevention of Chumphon Sub-district
Municipality Moeiwadi District Roi Et Province

วิกุล วิลัยหล้า
สุกานดา จันทาวรีย์
พระครูสุตวรธรรมกิจ
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด
Wikun wilaila
Sukanda Chantawaree
Phrakhrusutaworathamakit
Master of Public Administration Program Roi Et Buddhist college
Email: 6341702004@mcu.ac.th

วันที่รับบทความ: 10 กุมภาพันธ์ 2566; วันแก้ไขบทความ 12 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ: 17 เมษายน 2566
Received: February 10, 2023; Revised: April 12, 2023; Accepted: April 17, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) ศึกษาความสัมพันธ์หลักอริยสัจ 4 กับการบริหารความเสี่ยงของในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และ 3) นำเสนอแนวทางการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการวิจัยด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 218 คน และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 รูป หรือ คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากอยู่ในระดับมาก ค่าความสัมพันธ์ระหว่างหลักอริยสัจ 4 กับหลักการบริหารความเสี่ยงในองค์กร โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก ($R=.914^{**}$) แนวทางการบูรณาการหลักอริยสัจ 4 กับกรอบการจัดการความเสี่ยงในองค์กร จำแนกเป็นปัจจัยหลักอริยสัจ 4 ด้าน คือ 1) ทุกข์ คือ สร้างการรับรู้ความเสี่ยงต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ที่ส่งผลกระทบในการดำเนินชีวิตปกติ 2) สมุทัย คือ การทำความเข้าใจถึงสาเหตุ 3) นิโรธ คือ มีแผนงาน นโยบาย กลยุทธ์และ

มาตรการต่างๆ ในการบริหารจัดการป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) และ 4) มรรค คือ การปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อจัดการความเสี่ยงในการบริหารจัดการ ป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) กับปัจจัยหลักการจัดการความเสี่ยง 8 ประการ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร หมายถึง จริยธรรม วิธีการ ทำงานของผู้บริหารและบุคลากร และวัฒนธรรมในการบริหารงาน 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ พันธกิจ ประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงาน การรายงาน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ หมายถึง เหตุการณ์หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาจาก ปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น 4) การประเมินความเสี่ยง หมายถึง การประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อ วัตถุประสงค์ 5) การตอบสนองความเสี่ยง หมายถึง หลักการตอบสนองความเสี่ยง 4 ประการ คือ การหลีกเลี่ยง การร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบ การลด และการยอมรับ ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบัน 6) กิจกรรมการควบคุม หมายถึง นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยง 7) สารสนเทศและการสื่อสาร (INFORMATION & COMMUNICATION) หมายถึง ข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งภายนอกและภายใน 8) การติดตามผล (MONITORING) หมายถึง การติดตามผลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปประยุกต์ใช้

คำสำคัญ : การบริหารความเสี่ยง, การแพร่ระบาด, การป้องกัน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the public opinion on risk management in the prevention of the spread of the Coronavirus Disease 2019 (Covid-19) 2) to study the relationship between the 4 Noble Truths and the management of The risk of the corona virus 2019 (Covid-19) epidemic situation and 3) presented risk management guidelines for preventing the epidemic of coronavirus disease 2019 (Covid-19) of the sub-district municipality. Chumphon, Moeiwadi District, Roi Et Province Conduct research with integrated research methodology Data were collected from a sample of 218 people and interviewed by 12 key informants or people. Data were collected using questionnaires. The statistics used in the data analysis were percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested using Pearson's correlation coefficient analysis.

The results showed that Level of public opinion towards risk management in prevention of the spread of Coronavirus Disease 2019 (Covid-19) of Chumphon Subdistrict Municipality, Moeiwadi District, Roi Et Province Overall, it was at a high level, at a high level.

The relationship between the 4 Noble Truths and the risk management principles in the organization was positive. Very high ($R=.914^{**}$) Guidelines for integrating the Four Noble Truths with the organizational risk management framework. Classified into four noble truths: 1) Suffering, which is to create awareness of the risk of the Coronavirus 2019 (COVID 19) epidemic situation that affects normal living; understand the cause. 3) Nirodha is having plans, policies, strategies and measures. in preventive management Control the spread of the corona virus 2019 (COVID 19) and 4) the way is the operation or implementation of the policy. to manage risk in preventive management Control and control the spread of the Coronavirus 2019 (COVID 19) with 8 main risk management factors, consisting of 1) internal environment of the organization, which means ethics, working methods of executives and personnel. and culture in management 2) Objectives are defined as the setting of strategic goals, missions, efficiency, performance results, reporting and compliance with relevant regulations. considering All aspects of risk factors that may occur 4) Risk assessment refers to the assessment of the likelihood and impact of events that may occur on the objectives. 5) Risk response refers to the four risk response principles: avoidance sheer Sharing or sharing responsibility, reducing and accepting the remaining risks at present. 6) Control activities refer to policies and procedures. to ensure risk management 7) Information & Communication means information and information related to the organization from both external and internal sources. ensuring quality and appropriate risk management and risk management has been applied.

Keywords: Risk management, Epidemic, Protection

บทนำ

สถานการณ์ปัจจุบันในประเทศไทยและทั่วโลก มีการแพร่ระบาดของโรคติดต่ออย่างรุนแรงและขยายวงการแพร่กระจายเชื้อไปอย่างมาก จากรายงาน ผู้ป่วยยืนยันทั่วโลก 152 ประเทศ ในวันที่ 21 มิถุนายน 2564 มีจำนวนผู้ป่วย 178,436,228 ราย กำลังรักษา 58,202,865 ราย รักษาหาย 116,368,681 ราย และเสียชีวิต 3864742 ราย สำหรับประเทศไทย พบผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 221,306 ราย รักษาหายและแพทย์ให้กลับบ้าน 185,789 ราย ผู้ป่วยยืนยันที่เสียชีวิตจำนวน 1658 ราย ถือว่าประเทศไทยกำลังมีการ ระบาดของโรคเพิ่มมากขึ้น หากประชาชนไม่ตระหนัก ต่อการป้องกันตนเองจากโรค มีความรู้ไม่เท่ากันโรคที่ แพร่ระบาดขยายในวงกว้างหรือมาตรการการควบคุม โรคยังขาดประสิทธิภาพจะทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรง มากขึ้น โดยความรุนแรงในระดับโลก มีการระบาด อย่างมากและแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

นับเป็นสถานการณ์ความรุนแรงที่วิกฤติ ของทุกประเทศทั่วโลกและของประเทศไทย ซึ่งมี แนวโน้มของผู้ป่วย จะแพร่กระจายเพิ่มมากขึ้น ขณะนี้ ยังคงปรากฏการแพร่กระจายในหลายประเทศทำให้มีจำนวน ผู้ติดเชื้อใน วงกว้างที่เพิ่มมากขึ้นทุกวัน จนกระทั่งองค์การอนามัยโลกประกาศ “ภาวะฉุกเฉิน ด้านสาธารณสุขของโลก” เพราะเชื้อไวรัสที่กำลังแพร่ระบาดไปทั่วโลก และการระบาดในประเทศไทย เพื่อเป็นการควบคุมการแพร่ ระบาด รัฐบาลไทยจึงประกาศ ข้อกำหนดแห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการใน สถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 1) ใช้บังคับทั่วราชอาณาจักร ห้ามประชาชนเข้าไปในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการติดโรคโควิด-19 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2563 (ศูนย์ปฏิบัติการด้านข่าวโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019).

ภายใต้พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้เริ่มใช้มาตรการด้านสาธารณสุขเพื่อ ควบคุมการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ Covid-19 อาทิเช่น มาตรการจำกัดการ เดินทางระหว่างประเทศ และมาตรการคัดกรองในทุกด่านตรวจลงตราเข้าประเทศ รวมถึงแนวทางปฏิบัติ กักกันโรคสำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้าประเทศจากประเทศที่กำหนดให้เป็นเขตติดโรคติดต่ออันตราย คนไทยทุกคน ที่มีไข้สูงและมีความเสี่ยงสูงที่จะได้รับเชื้อโควิด 19 ควรเข้ารับการตรวจคัดกรองในโรงพยาบาลและ/หรือเฝ้า ระวังตัวเอง นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุขได้ออกประกาศแนวทางเวชปฏิบัติ การวินิจฉัย ดูแลรักษา และ ป้องกันการติดเชื้อในโรงพยาบาล สำหรับแพทย์และบุคลากรสาธารณสุขต่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19)

สำหรับข้อมูลของจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มี ผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 300 ราย และ เสียชีวิตแล้ว 6 ราย มีผู้ป่วยสะสมเข้าเกณฑ์ สอบสวนโรค 70 ราย หน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนในส่วนภูมิภาค จึงมีความสำคัญในการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของชุมชนเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) เนื่องจากการระบาด ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ส่งผลกระทบต่อรายได้ของประชาชนและทำให้หลายคนต้องตก งาน การเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) และการอยู่บ้าน (Staying at home) เป็นหลักสำคัญ สองประการของมาตรการภาครัฐเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด ซึ่งนับเป็นความท้าทายที่สำคัญสำหรับประชากร กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ แรงงานอพยพ แรงงาน ผู้สูงอายุ คนพิการ เป็นต้น ที่ต้องประสบกับความยากลำบากในการใช้ ชีวิตก่อนการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) (ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จังหวัดร้อยเอ็ด,ออนไลน์)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโร นา 2019 (Covid-19) โดยข้อมูลที่ได้จะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงในการป้องกันการ แพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ของชุมชนตำบลชุมพร อำเภอมะยอตีได้อย่างเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักอริยสัจ 4 กับการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์หลักอริยสัจ 4 กับการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
4. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงของในการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การบริหารความเสี่ยงในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) ขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 10 หมู่บ้าน จำนวน 1,123 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 218 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการคำนวณตามสูตรทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)

1.2 เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มาตรวัด 5 ระดับ (5 Rating Scale) ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กรของ COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) และหลักธรรมอริยสัจ 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อนโยบายการบริหารความเสี่ยงและเพื่อศึกษาแนวทางการบูรณาการหลักอริยสัจ 4 ในการบริหารความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัส 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด มีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพดังนี้

1.2.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

- 1) ศึกษาหลักการและทฤษฎีเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กรของ COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) และหลักพุทธธรรม อริยสัจ 4
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
- 3) ขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4) ดำเนินการออกแบบข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำเสนอฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

5) จัดพิมพ์แบบสอบถามและนำไปใช้ทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล (Try-out)

1.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1) การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย (Index of Objective Congruence : IOC) คัดเลือกเอาข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60-1.00

2) การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด นำข้อมูลวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.801

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมีขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร มหาวิทยาลัทยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เสนอต่อนายกเทศมนตรีตำบลชุมพรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยในตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

2) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 218 ชุด และเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แล้วนำมาตรวจสอบความถูกต้อง

3) วิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิควิธีทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ใช้การวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Statistics Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation coefficient)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In- depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 รูป/คน ได้แก่ พระสงฆ์ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านนักวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์และประชาชน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์ (In-depth Interview) โดย มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1) ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึง รายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

3) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

4) สร้างแบบสัมภาษณ์สร้างให้ครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1) ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรศาสตร วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่งหนังสือประสานกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

2) กำหนดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์

3) ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดนัดไว้จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีจดบันทึกและการบันทึกเสียง บันทึกภาพประกอบการสัมภาษณ์

4) นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ จดบันทึกมาจำแนกเป็นประเด็นและเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2) วิเคราะห์คำให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

3) สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอผล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณสรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม

การบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัส โคโรนา 2019 (Covid-19)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)	3.87	0.84	มาก
2) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)	3.93	0.81	มาก
3) ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)	3.90	0.80	มาก
4) ด้านการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	4.01	0.89	มาก
5) ด้านการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)	4.04	0.86	มาก
6) ด้านกิจกรรมการควบคุม (Control Activities)	3.87	0.81	มาก
7) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)	3.84	0.88	มาก
8) ด้านการติดตามผล (Monitoring)	4.35	0.82	มาก
รวม	3.98	0.85	มาก

จากตารางที่ 1 ประชาชนมีความคิดเห็นต่อนโยบายการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.98, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนเห็นด้วยกับการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านการติดตามผล (Monitoring) ($\bar{X}$ = 4.35, S.D. = 0.82) รองลงมา คือ ด้านการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) ($\bar{X}$ = 4.04, S.D. = 0.86) และด้านการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = 0.89) ตามลำดับ ด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.88)

2. ผลการบูรณาการหลักอริยสัจ 4 กับหลักการบริหารความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบูรณาการหลักอริยสัจ 4 กับการบริหารความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม

หลักอริยสัจ 4	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการรับรู้ความเสี่ยง (ทุกข์)	3.77	0.86	มาก
2. ด้านการระบุงสาเหตุของความเสี่ยง (สมุทัย)	4.10	0.86	มาก
3. ด้านเป้าหมายการจำกัดความเสี่ยง (นิโรธ)	4.12	0.84	มาก
4. ด้านวิธีการบริหารความเสี่ยง (มรรค)	4.35	0.89	มาก

หลักอริยสัจ 4	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
รวม	4.01	0.83	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการบูรณาการหลักอริยสัจ 4 กับหลักการบริหารความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ด้านที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด คือ ด้านวิธีการบริหารความเสี่ยง (มรรค) ($\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.89) รองลงมา คือด้านเป้าหมายการจำกัดความเสี่ยง (นิโรธ) ($\bar{X} = 4.12$, S.D.= 0.84) ด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการรับรู้ความเสี่ยง (ทุกข์) ($\bar{X} = 3.77$, S.D.= 0.86)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างหลักอริยสัจ 4 กับหลักการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมี ระดับความสัมพันธ์สูงมาก

หลักการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กรของ COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission)		
หลักอริยสัจ 4	ค่าสหสัมพันธ์	.914**
	P	0.01
	ระดับความสัมพันธ์	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4. แนวทางการบูรณาการหลักอริยสัจ 4 กับกรอบการจัดการความเสี่ยงในองค์กรเพื่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจำแนกเป็นปัจจัยหลักอริยสัจ 4 ด้าน คือ 1) ทุกข์ คือ สภาพหรือเหตุการณ์ที่ทนได้ยาก การรับรู้ความเสี่ยงต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ที่ส่งผลกระทบในการดำเนินชีวิตปกติ 2) สมุทัย คือ สาเหตุแห่งความทุกข์หรือสถานการณ์ที่ทนได้ยาก 3) นิโรธ คือ ความดับทุกข์หรือดับปัญหาต่างๆ เป็นวิธีการเพื่อขจัด ป้องกันปัญหาหรือเหตุแห่งความทุกข์ หมายถึง แผนงาน นโยบาย กลยุทธ์และมาตรการต่างๆ ในการบริหารจัดการป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) และ 4) มรรค คือ ข้อปฏิบัติที่ทำให้พ้นทุกข์ การปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานตามนโยบายของเทศบาลตำบลชุมพร เพื่อจัดการความเสี่ยงในการบริหารจัดการป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19)กับปัจจัยหลักการจัดการความเสี่ยง 8ประการ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) หมายถึง จริยธรรม วิธีการ ทำงาน

ของผู้บริหารและบุคลากร และวัฒนธรรมในการบริหารงาน 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ พันธกิจ ประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงาน การรายงาน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) หมายถึง เหตุการณ์หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาจาก ปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น 4) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ 5) การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) หมายถึง หลักการตอบสนองความเสี่ยง 4 ประการ คือ การหลีกเลี่ยง (Avoid) การร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบ การลด (Reduce) และการยอมรับ (Accept) ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบัน 6) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) หมายถึง นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยง 7) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) หมายถึง ข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งภายนอกและภายใน 8) การติดตามผล (Monitoring) หมายถึง การติดตามผลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปประยุกต์ใช้

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามหลักการบริหารความเสี่ยง 8 ด้าน นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ การตั้งจุดคัดกรองผู้มาปฏิบัติงานและผู้มาติดต่อที่สำนักงานเทศบาลและรณรงค์ให้ใส่หน้ากากอนามัย รองลงมาได้ คือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากรในช่วงสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็น คือ การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของบุคลากรในช่วงสถานการณ์ป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีความเห็นในระดับมาก สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น จริยธรรม วิธีการ ทำงานของผู้บริหารและบุคลากร รวมถึงปรัชญาและวัฒนธรรมในการบริหาร ความเสี่ยง ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) เป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่งของสภาพแวดล้อม ภายในองค์กรและมีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อนำไปดำเนินการให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทั้งด้าน ผลตอบแทน และการเติบโต กลยุทธ์แต่ละแบบนั้นมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ดังนั้น การบริหารความเสี่ยง จึงช่วยผู้บริหารในการกำหนดกลยุทธ์ที่มีความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ สอดคล้องกับ กนกพร ยอดยศ, เทอด

ศักดิ์ พรหมอารักษ์ และณรงค์ชัย สังขา ได้ทำการวิจัย การพัฒนาระบบรายงานความเสี่ยงและการแจ้งเตือนในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาระบบรายงานความเสี่ยงและการแจ้งเตือน ในการบริหารความเสี่ยงของ โรงพยาบาลร้อยเอ็ด ครั้งนี้มี 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยง 2) จัดทำแผนปฏิบัติการ 3) ประกาศนโยบาย 4) ประชุมเชิงปฏิบัติการเรียนรู้ระบบการรายงานความเสี่ยง 5) รมรงค์ 2P Safety เสี่ยงตามสายขยายความรู้ 2P Safety 6) การรายงานความเสี่ยงผ่าน QR Code 7) ติดตาม ประเมินผล และ 8) ถอดบทเรียน จากการพัฒนาส่งผลให้ผู้เข้าร่วมวิจัยมีระดับค่าเฉลี่ยของบทบาทในการบริหารความเสี่ยง ความรู้ การมีส่วนร่วม การปฏิบัติ ความพึงพอใจ และวัฒนธรรมความปลอดภัยเพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) จากกระบวนการพัฒนาทำให้ เกิดรูปแบบของการพัฒนาระบบรายงานความเสี่ยงและการแจ้งเตือนในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลร้อยเอ็ด คือ ROJET Model

2) ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) รองลงมาได้ คือ เจ้าหน้าที่และสมาชิกสภาเทศบาลเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ในชุมชนและรายงานผลการปฏิบัติ และมีแผนงานจัดการความเสี่ยงเป็นการเฉพาะในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ตามลำดับ ข้อที่ประชาชนเห็นด้วยกับการบริหารความเสี่ยงน้อยที่สุดของด้านนี้ คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของเทศบาล สอดคล้องกับ สีลาศ คุณพอง ซึ่งได้กล่าวไว้ในการศึกษาการบริหารความเสี่ยงภายองค์กรตามกรอบแนวคิดของ COSO-ERM:กรณีศึกษาบริษัท เดสโตโค (เอเชีย) จำกัด ว่า “การกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจน คือ ขั้นตอนแรกสำหรับกระบวนการ บริหาร ความเสี่ยง องค์การควรมั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้น มีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ และความ เสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยทั่วไปวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ควรได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์ อักษรและ สามารถพิจารณาได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมขององค์กร
- ด้านการปฏิบัติงาน เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงาน และความสามารถในการทำกำไร
- ด้านการรายงาน เกี่ยวข้องกับการรายงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร
- ด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ

3) ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ประชาชนเห็นด้วยกับการสถานการณ์การแพร่ระบาดทั่วประเทศมีแนวโน้มการติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น รองลงมาได้

คือ ความจำเป็นในการประกอบอาชีพตามวิถีชุมชนส่งผลต่อการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาด ข้อที่ประชาชนเห็นด้วยกับการบริหารความเสี่ยงน้อยที่สุดของด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ คือ สถานการณ์การแพร่ระบาดในชุมชน ส่งผลต่อการประกอบอาชีพและวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในบางกรณีควรมีการจัดกลุ่มเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยแบ่งตามประเภทของเหตุการณ์ และ รวบรวมเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยให้ผู้บริหาร สามารถเข้าใจ ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ และมีข้อมูลเพียงพอเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประเมินความเสี่ยง

4) ด้านการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ การเดินทางเข้าประเทศของชาวต่างชาติตามนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจภาพรวม อาจส่งผลต่อความเสี่ยงในการรับเชื้อสายพันธุ์ใหม่ รองลงมา คือ สถานการณ์การแพร่ระบาดโดยรวมของประเทศส่งผลให้ชุมชนมีแนวโน้มการติดเชื้อเพิ่มมากขึ้น ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดของด้านการประเมินความเสี่ยง คือ การอยู่อาศัยกันเป็นชุมชน หมู่บ้านในชนบทมีลักษณะเป็นครอบครัวญาติพี่น้องซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน การควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาด จึงดำเนินการได้ค่อนข้างยาก

5) ด้านการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ประสานความร่วมมือฝ่ายปกครองท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ในการตรวจตราชุมชนและกวดขันบุคคลต่างถิ่นที่จะเข้ามาในชุมชน/หมู่บ้าน ให้ปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการ รองลงมา คือ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสาธารณสุข ขอความร่วมมือ อสม. เฝ้าระวังและรายงานสถานการณ์ ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดของด้านการตอบสนองความเสี่ยง คือ ประกาศงดการอนุญาตในการจัดการชุมนุมตามประกาศของทางราชการ

6) ด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ หากมีความจำเป็นอย่างย้งในการจัดงานตามประเพณีและตามวิถีชีวิตชุมชนให้ดำเนินการภายใต้มาตรการควบคุม รองลงมา คือ จำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมงานตามมาตรการควบคุม ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดของด้านการบ่งชี้เหตุการณ์ คือ จัดเจ้าหน้าที่สาธารณสุข คอยกำกับ ควบคุม ตลอดระยะเวลาการจัดงาน

7) ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยรวมอยู่

ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ การจัดทำระบบข้อมูลข่าวสาร สถานการณ์การแพร่ระบาดระดับประเทศ ข้อมูลการแพร่ระบาดระดับจังหวัดและระดับอำเภอ รองลงมา คือ การรวบรวมข้อมูล บุคคลนอกชุมชนที่เดินทางเข้ามาในเขตตำบล โดยประสานกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ อสม. ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดของด้านสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การจัดทำระบบข้อมูลผู้ป่วย ข้อมูลกลุ่มเสี่ยง และข้อมูลพื้นที่เสี่ยงในเขตเทศบาล

8) ด้านการติดตามผล (Monitoring) พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นในระดับมากทุกข้อ ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ กรณีมีกลุ่มเสี่ยง ให้ใช้มาตรการควบคุมตามนโยบายทางราชการ โดยการกักตัวในพื้นที่ควบคุม รองลงมา คือ การประสานความร่วมมือกับ อสม. เฝ้าระวังชุมชนและรายงานสถานการณ์ทุกวัน ข้อที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดของด้านการติดตามผล คือ การจัดตั้งโรงพยาบาลสนาม เพื่อรองรับการกักตัว การพักคอย และการรักษา

2. การบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนเห็นด้วยกับการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ด้านการติดตามผล (Monitoring) รองลงมาคือ ด้านการตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) และด้านการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ตามลำดับ ด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกพร ยอดยศ, เทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ และณรงค์ชัย สังขา ได้ทำการวิจัย การพัฒนาระบบรายงานความเสี่ยงและการแจ้งเตือนในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาระบบรายงานความเสี่ยงและการแจ้งเตือน ในการบริหารความเสี่ยงของ โรงพยาบาลร้อยเอ็ด ครั้งนี้มี 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) วิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยง 2) จัดทำแผนปฏิบัติการ 3) ประกาศนโยบาย 4) ประชุมเชิงปฏิบัติการเรียนรู้ระบบการรายงานความเสี่ยง 5) ผนวก 2P Safety เสี่ยงตามสายขยายความรู้ 2P Safety 6) การรายงานความเสี่ยงผ่าน QR Code 7) ติดตาม ประเมินผล และ 8) ถอดบทเรียน จากการพัฒนาส่งผลให้ผู้เข้าร่วมวิจัยมีระดับค่าเฉลี่ยของบทบาทในการบริหารความเสี่ยง ความรู้ การมีส่วนร่วม การปฏิบัติ ความพึงพอใจ และวัฒนธรรมความปลอดภัยเพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนามีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) จากกระบวนการพัฒนาทำให้เกิดรูปแบบของการพัฒนาระบบรายงานความเสี่ยงและการแจ้งเตือนในการบริหารความเสี่ยงของ โรงพยาบาลร้อยเอ็ด คือ ROJET Model สอดคล้องกับ ปนัดดา แก้วศรี ได้ทำการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี มีแนวทางการบริหารตามลำดับคือ 1) ด้านการกำกับควบคุมความเสี่ยง 2) ด้านการค้นหาและการวิเคราะห์ความ 3) ด้านการประเมินความเสี่ยง 4) ด้านการจัดการความเสี่ยงและระบบสารสนเทศ 5) ด้านการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ อำนาจ แสงโนรี ได้ศึกษา ปัจจัยเสี่ยงและความสามารถในการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน สามารถแบ่งปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ ด้านการบริหารจัดการหนี้ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและด้านการทุจริตของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน โดยพบว่ามากกว่าร้อยละ 60 ไม่เกิดข้อผิดพลาดในการบริหารจัดการหนี้และไม่เกิดปัญหาด้านการทุจริตมากกว่าร้อยละ 95 นอกจากนี้ พบว่ากองทุนหมู่บ้านที่มีความสามารถบริหารความเสี่ยงน้อยมีสามกองทุน คิดเป็นร้อยละ 3.75 โดยส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านจำนวนครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.50) มีความสามารถในการบริหารความเสี่ยง และมีกองทุนหมู่บ้าน จำนวน ร้อยละ 43.75 ที่มีความสามารถในระดับปานกลางในการบริหารความเสี่ยง สอดคล้องกับ พรวัน จันทรงษ์ ได้ทำการวิจัย บทบาทของชุมชนในการป้องกันความเสี่ยงของเด็กและเยาวชน:กรณีศึกษาชุมชนเคหะทุ่งสองห้อง 324 เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ความเสี่ยงทางสังคมของเด็กและเยาวชนชุมชนเคหะทุ่งสองห้อง 324 เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร มีสาเหตุมาจากการพัฒนาทางสังคม ทำให้มีผู้อาศัยในชุมชนมาจากหลายพื้นที่ จึงทำให้ขาดสำนึกของความเป็นชุมชน ทำให้ขาดการดูแลเอาใจใส่ทั้งด้านสภาพสิ่งแวดล้อมและด้านสังคมในชุมชน สภาพที่ไม่เหมาะสมสำหรับการพักอาศัย เช่น ปัญหาสภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นต้น สภาพการณ์เหล่านี้ได้สร้างความรู้สึกละเลยในการพักอาศัยและกลายเป็นความเสี่ยงทางสังคมต่อเด็กและเยาวชน องค์การชุมชนทุ่งสองห้อง 324 มีการจัดการกับความเสี่ยงทางสังคม โดยกระบวนการจัดการชุมชนให้น่าอยู่และการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ซึ่งเริ่มจากการปรับปรุงแก้ไขด้านกายภาพและสภาพแวดล้อมให้สอดคล้องดูแลง่าย ควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเฝ้าระวังปัญหาเสพติด และจัดกิจกรรมฝึกอบรมวินัย เพื่อป้องกันพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน เงื่อนไขสำคัญที่ทำให้การจัดการความเสี่ยงทางสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรมก็คือศักยภาพและความสามารถของผู้นำชุมชนที่เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง การป้องกันความเสี่ยงจะเกิดความยั่งยืนได้นั้น คือ การสร้างผู้นำรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพ

3. การบูรณาการหลักอริยสัจ 4 กับหลักการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด โดยภาพรวม ประชาชนเห็นด้วยกับการนำหลักอริยสัจ 4 มาประยุกต์ใช้ในการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความเห็นการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน ด้านที่ประชาชนมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงมากที่สุด คือ ด้านวิธีการบริหารความเสี่ยง

(มรรค) รองลงมา คือ ด้านการจำกัดความเสี่ยง (นิโรธ) ด้านที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด คือ ด้านการรับรู้ความเสี่ยง (ทุกข์)

4. แนวทางการบูรณาการหลักอริยสัจ 4 กับแนวคิดการจัดการความเสี่ยงในองค์กร เพื่อการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ของเทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งจำแนกเป็นปัจจัยหลักอริยสัจ 4 ด้าน คือ 1) ทุกข์ คือ สภาพหรือเหตุการณ์ที่ทนได้ยาก การรับรู้ความเสี่ยงต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ที่ส่งผลกระทบในการดำเนินชีวิตปกติ 2) สมุทัย คือ สาเหตุแห่งความทุกข์หรือสถานการณ์ที่ทนได้ยาก 3) นิโรธ คือ ความดับทุกข์หรือดับปัญหาต่างๆ เป็นวิธีการเพื่อขจัด ป้องกันปัญหาหรือเหตุแห่งความทุกข์ หมายถึง แผนงาน นโยบาย กลยุทธ์และมาตรการต่างๆ ในการบริหารจัดการป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) และ 4) มรรค คือ ข้อปฏิบัติที่ทำให้พ้นทุกข์ การปฏิบัติงานหรือการดำเนินงานตามนโยบายของเทศบาลตำบลชุมพร เพื่อจัดการความเสี่ยงในการบริหารจัดการป้องกัน ควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) กับปัจจัยหลักการจัดการความเสี่ยง 8 ประการ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) หมายถึง จริยธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหารและบุคลากร และวัฒนธรรมในการบริหารงาน 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ พันธกิจ ประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงาน การรายงาน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง 3) การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification) หมายถึง เหตุการณ์หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยพิจารณาจาก ปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น 4) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ 5) การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) หมายถึง หลักการตอบสนองความเสี่ยง 4 ประการ คือ การหลีกเลี่ยง (Avoid) การร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบ การลด (Reduce) และการยอมรับ (Accept) ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบัน 6) กิจกรรมการควบคุม (Control Activities) หมายถึง นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยง 7) สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication) หมายถึง ข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งภายนอกและภายใน 8) การติดตามผล (Monitoring) หมายถึง การติดตามผลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพและมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปประยุกต์ใช้ วิธีการบริหารความเสี่ยงในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา (โควิด 19) เทศบาลตำบลชุมพร อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ควรสร้างความตระหนักแก่ประชาชนในการรับรู้ถึงความเสี่ยงของโรค สถานการณ์การแพร่ระบาดและมีการประเมินสถานการณ์ความรุนแรงแล้วนำไปกำหนดกิจกรรมเพื่อลดความเสี่ยงนั้นลง การยอมรับความเสี่ยงโดยการปรับตัวที่จะอยู่กับเหตุการณ์ให้ได้ด้วยอาจจะเป็นวิธีการหลีกเลี่ยงหรือลดความเสี่ยงนั้นได้ในระดับหนึ่ง ควรกำหนดแผนงานและดำเนินการณรงค์ประชาชนสัมพันธ์ สื่อสารทำความเข้าใจ โดยประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ ให้ความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุของโรคและวิธีการป้องกันตนเองและคนในครอบครัว รวมถึงการปฏิบัติตาม

มาตรการที่รัฐบาลกำหนด ในส่วนงานเทศบาลควรมีการกำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนและกำหนดเป็นนโยบายต่อเนื่องเพราะการแพร่ระบาดของโรคมีแนวโน้มว่าจะยังไม่ยุติลง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1.1 ส่งเสริมประชาชนให้มีความรู้และเข้าใจถึงวิธีการป้องกันตนเองและคนในครอบครัว
- 1.2 กำหนดนโยบายหาแนวทางการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาแนวทางการนำหลักธรรมเขามาใช้ในการบำบัด รักษาทางใจแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19)
- 2.2 ควรศึกษาแนวทางการบริหารความเสี่ยงแบบมีส่วนร่วมตามแนวทางหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

เอกสารอ้างอิง

- กนกพร ยอดยศ เทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ และณรงค์ชัย สังขา.(2562). การพัฒนาระบบรายงานความเสี่ยงและการแจ้งเตือนในการบริหารความเสี่ยงของโรงพยาบาลร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด, วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน, 5(2):27-41.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ.(2553).เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ไทเนรมิตกิจ อินเทอร์เน็ตโปรดักส์.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2546). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา แก้วศรี. (2560).แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี.วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,ปทุมธานี
- ประกอบ กรรณสูตร.(2542).สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ปรวัน จันทรงชี (2561).บทบาทของชุมชนในการป้องกันความเสี่ยงของเด็กและเยาวชน:กรณีศึกษาชุมชนเคหะทุ่งสองห้อง 324 เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร.วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม (สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัย:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จังหวัดร้อยเอ็ด.(2564).ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 จังหวัดร้อยเอ็ด.สืบค้น 21 มิถุนายน 2564 จาก<https://www.roiet.go.th/news-590.html>

ศูนย์ปฏิบัติการด้านข่าวโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (2563). รายงานข่าวกรณีติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 วันที่ 1 เมษายน 2563 กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. สืบค้นเมื่อ 1 เมษายน 2563 จาก https://covid19.dms.go.th/Content/Select_Landding_page?contentId=39.

สิน พันธุ์พินิจ.(2564).เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์.กรุงเทพมหานคร : บริษัท จูนพับลิชชิง จำกัด.

อำนวยการ แสงโนรี.(2554). ปัจจัยเสี่ยงและความสามารถในการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. การประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น “การพัฒนาชนบทไทย :ฐานรากที่มั่นคงกับการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน” 27-29 มกราคม 2554.